

MIKKELIN HIIPPAKUNNAN PIISPA

Mikkeli 29.4.2020

Hyvät kirkkoherrat

Julkisuudessa on viime päivinä keskusteltu vilkkaasti koronaviruskriisin vuoksi asetettujen rajoitusten mahdollisesta hallitusta ja asteittaisesta purkamisesta. Odotettavissa on, että valtioneuvosto linjaa asiaa 3.5.2020 ja sen jälkeen – asioista ja toimivallasta riippuen – aluehallintovirastot tekevät varsinaiset päätökset.

Sekä Kirkkohallituksessa että tuomiokapituleissa on varauduttu antamaan seurakunnille uudet ohjeistukset pikaisesti viranomaisten päätösten jälkeen. Käytössä olevan kriisiviestintämallin mukaan ohjeistukset tulevat tuomiokapitulista, kuten tähänkin asti.

Seurakunnissa on syytä varautua erilaisiin vaihtoehtoihin varsinkin kesän toiminnan osalta. Näin seurakunnista tulleiden raporttien mukaan useimmissa seurakunnissa onkin jo tehty. Nyt on vain kärsivällisesti maltettava odottaa mahdollisia uusia ohjeita. Kuten olemme jo tähän mennessä huomanneet, tilanteet voivat muuttua suuntaan tai toiseen nopeastikin eikä varmuutta muutoksista tällä hetkellä ole.

Seurakuntien viikoittaista raportointia muutettiin kuluvan viikon alusta lähtien. Ensimmäiset uudet raportit ovat tulleet. Toivottavasti muuttunut käytäntö on toimiva ja helpottaa työtänne seurakunnissa.

Tässä kirjeessä on täsmennettyä ohjeistusta ja informaatiota kirkollisista toimituksista, yrittäjien tukemisesta, vapaaehtoistoiminnasta sekä työturvallisuudesta.

1. Kasteen ja vihkimisen todistajat

Kirkkojärjestyksen 2:17 mukaan kasteessa ja avioliittolain 14 §:n mukaan avioliittoon vihkimisessä tulee aina olla läsnä vähintään kaksi todistajaa. Digi- ja väestötietovirastolta saadun vahvistetun kannan mukaan todistajien tulee aina olla läsnä paikan päällä siellä, missä toimitus fyysisesti tapahtuu.

Kirkollisten toimitusten todistamiseen ei edellä mainitun viranomaisohjeistuksen mukaan riitä etämukanaolo. Striimin kautta todistajana toimiminen ei ole mahdollista edes poikkeusoloissa.

2. Yhteydet kastekoteihin

Seurakunnista on tullut esille huolta siitä, että kasteiden siirtäminen johtaisi lapsen kastamatta jättämiseen. Jos kaste jää odottamaan tulevia aikoja ja lapsen nimi ilmoitetaan maistraattiin, koko asia voi unohtua tai se ei enää tunnu vanhemmista tärkeältä.

Kasteista on annettu ohjeita kirjeessäni 25.3.2020. Tuolloin sanotun lisäksi korostan edelleen seurakunnan aktiivisuutta. Kasteen sopimista ei pidä jättää vanhempien yhteydenoton varaan, vaan seurakunnasta kannattaa olla yhteydessä kastekotiin viimeistään poikkeusolojen päätyttyä.

Muutenkin yhteydenpito kastekoteihin toimituksen jälkeen on suositeltavaa. Vanhemmat saattavat haluta järjestää isomman juhlan sukulaisten ja ystävien kesken, jos kastejuhla on poikkeusaikana toteutunut pienen joukon läsnä ollessa. Tätä kasteen jälkeen vietettävää juhlaa varten seurakunta voisi toimittaa perheille aineistoa. Siinä voisi olla lasten evankeliumi, pari lasten virttä, rukous kastetun ja hänen perheensä puolesta sekä muutama ajatus kasteen lahjasta.

3. Kirkollinen juhla avioliittoon vihkimisen jälkeen

Koronaepidemian aikana ei tällä hetkellä voida järjestää avioliittoon vihkimistä, jossa olisi läsnä yli kymmenen hengen seurakunta. Seurakunnista on kysytty ohjeistusta tilanteeseen, jossa vihkiminen tapahtuu pienimuotoisesti kirkossa ja jossa normaalioloihin palaamisen jälkeen haluttaisiin kokoontua yhteiseen kirkolliseen juhlaan.

Edellä mainitun kaltaisessa tilanteessa on mahdollista käyttää Kirkkokäsikirjassa olevaa avioliittoon vihkimisen vuosipäivän rukoushetkiaineistoa (http://kirkkokasikirja.fi/toim/54_aviol_vuosip.pdf).

Avioliittoon vihkimisen vuosipäivän toimituksen sisällössä on mukana musiikki, virret, rukoukset ja siunaus. Rukousten ja tilaisuuden luonne on käsikirjassa rakennettu palvelemaan pitempään avioliitossa olleen pariskunnan juhlaa. Siksi se vaatii soveltamista sellaiseen tilanteeseen, jossa vihkitoimituksesta on vain muutamia viikkoja tai kuukausia.

4. Muistotilaisuudet

Hautaan siunaamisia on toimitettu poikkeusaikojen aikana pienen saattojoukon läsnä ollessa. Tämä on tärkeää, jotta vainajien säilytystilat eivät täyty.

Seurakunnan pastoraalisen vastuun kannalta on tärkeää pitää yhteyttä vainajan omaisiin. Näin hän yleisesti tehdään normaalioloissakin, mutta poikkeusolojen aikana kuolemaan ja hautajaisiin saattaa liittyä erityistä sielunhoidollista tarvetta. Usein muistotilaisuus on jäänyt pitämättä

tai aikomus on pitää se myöhemmin. Seurakunnan on tarpeen mukaan annettava omaisille tukea muistotilaisuuden järjestämiseen. Mikäli suinkin on mahdollista, vainajan siunanneen pappi on osallistuttava muistotilaisuuteen. Siihen voi mahdollisuuksien mukaan kytkeä myös rukouksen haudalla.

5. Yrittäjien tukeminen

Kirkkoherroille 3.4.2020 lähetetyssä kirjeessä on rohkaistu seurakuntia tukemaan vaikeuksiin joutuneita yrittäjiä. Olen lähettänyt 28.4.2020 liitteenä olevan kirjeen hiippakuntamme alueen Suomen Yrittäjien paikallisyhdistyksille. Kannustan seurakuntia rakentamaan aktiivisesti yhteyksiä paikallisiin yrittäjiin.

6. Kirkon vapaaehtoistoiminta koronakriisin aikana

Koronakriisi on innostanut monia ihmisiä auttamaan heitä, jotka tarvitsevat tukea ja apua. Seurakunnassa on tärkeä sopia vapaaehtoistoiminnan koordinoinnista poikkeusoloissa. Erityisesti on syytä sopia vapaaehtoisten perehdytyksestä, tukemisesta ja ohjeistuksesta. Liitteeseen on koottuna näkökulmia kirkon vapaaehtoistoimintaan koronakriisin aikana. Kyseessä ei ole uusi ohjeistus vaan kooste aiemmista ohjeista ja hyvistä käytännöistä. Ohjeistus on julkaistu myös Sakastissa.

7. Työntekijän vastuu työturvallisuudesta

Neuvottelupäällikkö Oili Marttila kirjoittaa Kirkonkello-blogissaan työstä Koronan varjossa. Blogin välityksellä Kirkon työmarkkinailaitos muistuttaa, että työnantajan tehtävänä on huolehtia tarpeellisilla toimenpiteillä kaikkien työntekijöiden terveydestä ja turvallisuudesta työssä siten kuin työturvallisuuslaki (738/2002) siihen velvoittaa.

Linkki: <https://www.kirkonkello.fi/kesatyota-koronan-varjossa/>.

Työterveyslaitos on koostanut nettisivuilleen varsin kattavasti ohjeita työnantajille ja työntekijöille koronavirusepidemian ehkäisyyn. Linkki <https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirusohjeistus>.

* * *

Edessämme on vappu, kevään ja suomalaisen työn päivä. Norjan kirkon jumalanpalvelusten kirjan vapunpäivän rukous sopii myös koronaviruksen aiheuttamaan poikkeusaikaan.

"Herra Jumala, taivaallinen Isämme. Sinä olet luonut meidät ja antanut meille aikamme ja voimamme. Auta meitä niin käyttämään aikamme sinun ja lähimmäistemme palvelemiseen, että voimme yhdessä rakentaa oikeudenmukaisuuden ja rauhan yhteiskuntaa. Sinun Poikasi kautta. Amen."

Seurakuntien työn sankareita kiittäen ja muistaen

Seppo Häkkinen